

FM: Pērn Latvijā reģistrēts viens no zemākajiem apstrādes rūpniecības izlaides samazinājuma tempiem ES

Publicēts: 04.02.2021.

[Jaunami](#)

Jaunākie Centrālās statistikas pārvaldes dati par ražošanas apjomiem pērnā gada decembrī liecina, ka gada nogalē rūpniecībā tika reģistrēts spēcīgs izlaides pieaugums – salīdzinājumā ar iepriekšējā gada decembri ražošanas apjomi rūpniecībā palielinājušies par 4,7%. To veicināja gan apstrādes rūpniecība, kur decembrī reģistrēta spēcīgākā izaugsme pērnā gada laikā (+5,1%), gan ieguves rūpniecība (+15,2%), kur straujš izlaides kāpums bija vērojams jau kopš pagājušā gada vidus. Turklāt decembrī mazinājās enerģētikas sektora negatīvais devums rūpniecības kopējos rezultātos, jo elektroenerģija un gāzes apgāde gada griezumā samazinājās vien par 0,6% salīdzinājumā ar divciparu skaitļos mērāmiem sarukumiem pēdējos piecos mēnešos.

Tomēr, ņemot vērā mazāk veiksmīgos rūpniecības rezultātus iepriekšējos mēnešos, īpaši pavasarī, 2020. gadā kopumā nozarē reģistrēts ražošanas apjoma sarukums par 1,7%, tajā skaitā apstrādes rūpniecības izlaide bijusi par 1,2% zemāka nekā 2019. gadā, kas šajos Latvijas un pasaules ekonomikā sarežģītajos un nenoteiktības pilnajos apstākļos ir vērtējams kā labs sniegums. Latvijas apstrādes rūpniecība spējusi diezgan veiksmīgi stāties pretī un pielāgoties ar Covid-19 krīzi saistītajiem izaicinājumiem. Latvijā tika reģistrēts viens no zemākajiem apstrādes rūpniecības izlaides samazinājuma tempiem Eiropas Savienībā (ES), kur vidēji vienpadsmit mēnešos bija reģistrēts apjoma sarukums par 9,1%, apliecina Eurostat dati.

Savukārt ieguves rūpniecības izlaide 2020. gadā bijusi par 8,7% augstāka nekā iepriekšējā gadā, kamēr elektroenerģijas un gāzes apgāde uzrāda sarukumu jau trešo gadu pēc kārtas, pērn tās apjomu samazinoties par 7,2%. Enerģētikas sektora kritumu pērn noteica koģenerācijas stacijās saražotās elektroenerģijas apjoma sarukums, kamēr hidroelektrostacijās tika saražots vairāk elektrības nekā 2019. gadā.

2020. gada decembrī apstrādes rūpniecības izlaide palielinājās par 5,1%. Tik spēcīgu pieaugumu nozare pēdējo reizi bija uzrādījusi vien 2019. gada sākumā, un to praktiski nodrošināja viena apakšnozare – kokrūpniecība, tās izlaidei decembrī gada griezumā palielinoties par 17%. Kokrūpniecībā spēcīgi pieauguma tempi tika reģistrēti jau kopš pērnā gada vidus, un decembrī apakšnozares izlaide atkal sasniedza rekordapjomu viena mēneša ietvaros, līdz ar to 2020. gadā kopumā koksnes un koka izstrādājumu ražošanas apjomi palielinājušies par 4,1%. Arī šā gada pirmā pusē kokrūpniecībai solās būt veiksmīga, par ko liecina spēcīgais ārējais pieprasījums pēc koksnes un koka izstrādājumu produkcijas un ko veicinās pērnā gada sākuma zemā bāze.

Līdzīgi kā kokrūpniecība, strauju izaugsmi decembrī uzrādīja arī mēbeļu ražošana, tās apjomu gada izteiksmē palielinoties par 21,6%, kamēr gads kopumā mēbeļu ražotājiem bija mazāk veiksmīgs, ražošanas apjomu samazinoties par 1,3%. Decembrī ražošanas apjomu pieaugumu uzrādīja arī citas apstrādes rūpniecības apakšnozares, piemēram, tās, kuras veido mašīnbūves industriju. Automobiļu un piekabju ražošanas apjomi 2020. gada decembrī bija par 17% augstāki nekā pirms gada, iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošana pieauga par 4,4%, savukārt elektrisko iekārtu ražošana gada laikā palielinājās vien par 0,2%. Tāpat 2020. gadā kopumā izaugsmi spēja uzrādīt tikai elektrisko iekārtu ražotāji (+5,7%), jo Covid-19 saistīto ierobežojumu un nenoteiktības dēļ šīs nozares smagi cieta no ārējā pieprasījuma vājināšanās.

2020. gada decembrī par 11% palielinājās gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana, par 9,9% poligrāfija un ierakstu reproducēšana, par 4,8% nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošana. Toties straujākais ražošanas apjoma kritums decembrī tika fiksēts iekārtu un ierīču remontā un uzstādīšanā (-33,1%), kur gandrīz tikpat liels sarukums tika reģistrēts arī visā 2020. gadā kopā. Ražošanas apjomu samazinājums decembrī turpinājās arī gatavo metālizstrādājumu ražošanā (-3,7%), tekstilizstrādājumu ražošanā (-17,9%), dzērienu ražošanā (-15,9%). Savukārt ķīmiskajā rūpniecībā pēc pavasara un vasaras mēnešos reģistrētās straujās izaugsmes jau otro mēnesi pēc kārtas vērojams kritums, kas decembrī paātrinājās līdz 11,5%. Gadā kopā apakšnozarē saglabājies mērens pieaugums 3% apmērā. Tāpat pārtikas produktu ražošana decembrī saruka par 3,2%, gadā kopumā

ražošanas apjomiem saglabāties tuvu iepriekšējā gada līmenim.

Eiropas Komisijas veidotā patērētāju un uzņēmēju ekonomiskās konfidences indeksa rezultāti rāda, ka Latvijas apstrādes rūpnieku noskaņojums šā gada janvārī, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, nav uzrādījis būtiskas izmaiņas, saglabājoties zem 2017.-2019. gada vidējā līmeņa, taču uzrādot ievērojamus uzlabojumus salīdzinājumā ar 2020. gada aprīlī piedzīvoto kritumu.

Līdzīgas tendences vērojamas arī ES kopējā patērētāju un uzņēmēju konfidencē . Šā gada janvārī tā bijusi salīdzinoši stabila un ievērojami augstāka nekā 2020. gada pavasarī, taču manāmi atpaliekot no pirmspandēmijas vidējā līmeņa. Tas nozīmē, ka ārējais pieprasījums šobrīd, lai arī nav izteikti spēcīgs, saglabājas stabils, taču to pavada nenoteiktība saistībā ar Covid-19 pandēmijas izplatību, tās novēršanu un no tā izrietošajām ekonomiskās attīstības perspektīvām.

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/fm-pern-latvija-registrets-viens-no-zemakajiem-apstrades-rupniecibas-izlaides-samazinajuma-tempiem-es>